

Proprietar:
Vád. lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

(S. A. conf. art. 32 din decret lege Mon. Ol. No. 86, din 13 IV. 1938 în curs de înființare) Înregistrat la Tribunal Bihor secția III. Dos. No. 810-1938.

81 pontból áll a csehszlovákiai magyarok követelése

A csehszlovákiai magyarság sem fogadja el azt a kisebbségi statutumot, melyet a csehszlovák kormány felajánlott

(Prága.) Hodzsa miniszterelnök a hét folyamán megkezdte tárgyalásait a nemzetiiségek vezetőivel. A szudétánémetekkel már eddig is tárgyalt, bár azok inkább tapogatózó megbeszélések voltak a tárgyalási alap megteremtésére. A szudéta németek ragaszkodnak ahhoz a programjukhoz, amelyet Henlein Karlsbadban előterjesztett.

Ezen a héten tárgyal Hodzsa a magyarság vezetőivel is és közli, hogy mit tartalmaz a nemzetiiségi statútum. A magyarok már ismertették követeléseiket és kívánságaikat 81

pontba foglalták össze.

Jaross Andor a csehszlovákiai egyesült magyar párt elnöke kijelentette, hogy a magyarok nem követelnek kevesebbet, mint a németek. Ha követeléseiket nem teljesítik, abban az esetben a magyarok nem fogadják el a statutumot. A tárgyalások hetét vasárnap ismét községi választások zárják le. Ez a községi választások harmadik és utolsó meene. A választás igen fontos a felvidéki és kárpátaljai magyarság szempontjából. Most választanak Pozsonyban is. A magyarok, a magyar párt je-

lentékeny előretörésére számítanak.

A szudétanémet párt központjában hangsúlyozzák, hogy Henlein németországi utja magánjellegű utazás. A szudétanémet párvezér szabadságra utazott.

Mindenesetre jellemzőnek kell tartani, hogy a szudétanémet párt cáfolatával egyidejűleg Hitler berchtesgadeni környezetében hangoztatja, hogy semmit sem tudnak Henlein németországi útjáról és cáfolják, hogy találkozott volna Hitlerrel.

vorkianis Arkadij, hamerdemi születésű orosz nemzetközi zsebmetesző, az állítólagos Subotin pedig Schabadin Dimitri gorodopolszki születésű, ugyancsak nemzetközi orosz zsebmetesző, a nő nem a felesége, ennek igazi neve Jagidgi Irén, Affiniben, Görögországban született, az ő múltját nem ismerik még pontosan.

Kétségtelen, hogy Kevorkianis és Schabadin szerepelnek a nemzetközi nyilvántartásban. Kevorkianist legutóbb Bécsben elítélték és kitiltották, Schabadin Párisban és Bécsben ült az ottani börtönökben.

A három kalandort a főkapitányság a toloncházba utalta, a náluk talált utleveleket lefoglalta és egyiket Stockholmra, a másikat Amszterdamba küldte az ottani rendőrségeknek azzal az értesítéssel, indítsanak vizsgálatot az utlevelek ügyében, mert lehet,

hogy a budapesti rendőrség nyomozása ezen a réven egy nemzetközi utlevélhamisító társaság nyomára

vezetheti a svéd, illetve a hollandi hatóságokat.

10 világváros rendőrsége kutatja a Budapestben elfogott nemzetközi kalandorok titkát

Rekord telefon és rádiógram-forgalom Páris, Róma, Berlin, Nápoly, Prága, Milanó, Stockholm, Amszterdam, Bécs és Velence között

A budapesti rendőrség nemzetközi vonatkozása sikerét jelenti az a nagyszerű fogás, amely még az eucharisztikus kongresszus első napján történt és amelynek izgalmasan érdekes arányai csak most kezdenek kibontakozni.

A kongresszus első napján a Hősök-terén a detektívek bizalmas értesülés alapján megfigyeltek két feltűnően elegáns férfit és egy nőt, akik oroszul beszéltek. Gyanusnak tartották a dolgot, leigazoltatták őket. Ekkor iranciára fordították a szót. Az egyik férfi Ganoon Arnold rotterdami születésű kereskedőnek mondotta magát, azt állította, hogy Prágában lakik és a párisi holland követségen állítólag kiállított htevéllal igazolta magát. A másik férfi azt mondotta, Subotin Vladimir a neve, Malmöben született, svéd állampolgár, cipőkereskedő a foglalkozása, egyébként Párisban lakik, a nő pedig a felesége. Kijelentették, hogy a belügy-

miniszterhez mennek és panaszt tesznek, mert a kongresszusra mint vendégek jöttek és a detektívek mégis kellemtelenkednek nekik. A detektívek azonban udvariasan bár, de határozottan felszólították őket, hogy menjenek velük a főkapitányságra.

A főkapitányságon megállapították, hogy a három „kongresszusi vendég” Franciaországból indult el, Olaszországon és Jugoszlávián keresztül érkeztek Magyarországra,

egy elegáns belvárosi penzióban szálltak meg, hatalmas bőrkofferekkel, amelyek tömve vannak drága ruhákkal, mikor pedig megmozdították őket, magyar pengőn kívül sok valutát, lírát és dollárt találtak náluk.

Órákon át tartott a kihallgatás és megállapították, hogy valami nincs rendben a passzusuk körül.

Az előállított társaság tagjai végül bevallottak annyit,

hogy nem a saját nevüket használják,

szabálytalan módon jutottak az utlevelekhez, de pontos személyi adataikat nem voltak hajlandók elárulni.

A detektívek érezték, hogy jó fogást csináltak, munkába lépett a rendőrségi apaprátus a bűnügyi nyilvántartó hivatalban ujjlenyomatot vettek róluk és sürgősen megküldték Párisba, a Stockholmba, valamint több olasz városba, azonkívül Bécsbe is. Ugyanakkor pedig pontos személyleírásukat is elküldték néhány külföldi nagyvárosba.

Telefonon, rádióban, postán folyt az üzenetváltás Páris, Róma, Berlin, Nápoly, Bécs, Stockholm valamint Budapest között és most végre tisztázódott, hogy valóban nagystílusú és veszedelmes kalandorok kerültek Budapestre rendőrkézre.

Kiderült, hogy az állítólagos Ganoon Arnold igazi neve Ke-

Tengeralattjáró ut Amerikába és a Szovjet között

Vilkins sarkutazó, akinek az at erve, hogy jövő esztendőben tengeralattjárón teszi meg az utat Amerika és Oroszország között, tegnap Leningrádba érkezett, ahol a Papanin expedíció tagjain kívül számos ismert nevű szovjet-pilóta fogadta.

Megkezdődött a nemzetközi rendőri kongresszus

București, jun. 8. Kedd délután Armand Călinescu belügyminiszter jelenlétében megkezdődött a nemzetközi bűnügyi rendőrségi kongresszus. A belügyminiszter üdvözlő szavaira Steinhause bécsi rendőrfőnök, a kongresszus elnöke válaszolt. A gyűlésről küldött-ség ment az Ismeretlen Katona sírjához, amit megkoszorúztak.

Ciánkálival megölte magát egy fiatal özvegyasszony, mert nem akart az ura nélkül élni

Budapest, jun. 8. A hitvesi szeretet megrendítő drámája játszódott le a Ferry Oszkár ut 19 sz. házban. Kormos Mihály magántisztviselő 33 éves özvegye ciánkálival megölte magát, mert nem tudott az ura nélkül élni.

Kormosék pár esztendővel ezelőtt kötöttek házasságot, a férj is, az asszony is, hivatalba járt, jól kerestek, gond nélkül, boldogan éltek. Rokonaik, ismerőseik, mint példás házastársak emlegették őket,

rajongásig szerették egymást.

A fiatal házaspár harmonikus életét pár hónappal ezelőtt sulyos baj dulta fel, Kormos Mihály megbetegedett, ágyának

esett s a gondos ápolás dacára két héttel ezelőtt meghalt.

Az asszony idegeit teljesen feldulta a csapás, a temetésen mikor a koporsót lebocsátották

Kormosné utána akart ugrani a sirgödörbe.

a rokonok csak nagynehezen tudták visszatartani.

Kormosné idegeit annyira megviselte a csapás, hogy ott hagyta hivatalát. Nem tudott tovább abban a lakásban maradni, ahol boldog éveket töltött az urával, nővérehez Kovács Károlynéhoz költözött.

Pünkösdi vasárnapján délután kiment a temetőbe, virágot vitt az ura sirjára, azután hazament és bezárkózott háló-

szobájába, ahol később élettele nélkül találták. A mentők megállapították hogy ciánkálit vett be és a szörnyű mérge pár perc alatt végzett vele.

Bucsu levelet hagyott hátra, pár sor az egész:

— Nem bírom tovább az életet az uram nélkül, már ez a két hét is sok volt, utána megyek, az élet ugyanis csak teher, ha nincs mellettem az az ember, akit a világon legjobban szerettem. Utolsó kívánságom, hogy temessenek az uram mellé.

Kormos Mihályné holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, és a rokonok gondoskodnak róla, hogy utolsó kívánsága teljesüljön.

Ha betegesen száraz, hámlik az ARCBŐRE, egy használaton „STELLA” tűzsiros arckenőcsőt, arcolajat

kis tégly 30, nagy 60 lei

Főlerakat:

DROGUERIA „APOLLO”

Farkas István Oradea, Regele Ferdinand 7. bb

és a „CORSO” illatszertárban.

Naponta postai azétküldés

Évente egy-két fiatal jugoszláviai orvos fog dolgozni Szent-Györgyi professzor intézetében

Szabadkáról jelenti tudósítónk: Dr Szent-Györgyi Albert szegedi Nobel-díjas egyetemi tanár szabadkai és belgrádi látogatásának eredményeképpen a jugoszláv orvostársadalom legfőbb intézői elhatározták, hogy a tudós professzor által propagált kulturális közeledés kimélyítésére minden évben egy-két fiatal jugoszláviai orvos fog elmenni Szegedre, hogy ott Szent-Györgyi intézetében kutatómunkát végezzen. Ezenkívül mozgalom mindult meg a jugoszláviai magyarság körében, hogy a jugoszláv kormány az eddiginél nagyobb mértékben engedélyezze a magyar könyvek és sajtótermékek jugoszláviai terjesztését.

Társakat keresek

jól bevált módszerű osztálysorsjáték csoportjához.
E. Dascal Cluj, Str. Paris 29.

FÜLDOSZTÁS LESZ JAMAİKABAN

A jamaikai földmunkások sztrájkjának megszüntetése végett az új kormányzó nagy agrárreform végrehajtását harangozta be, amelynek kerestülvitelére 500 ezer font sterlinget irányoztak elő.

„Talak” kiáltja négyszer a malájis már el is választották feleségétől

Bonyodalmak Johore szultánjának házassága körül

(London.) Sehol a világon nincs egyszerűbb válási törvény, mint Johore maláj államában. Igaz, hogy ez csak a férfiakra vonatkozik, mert a nő a maga akaratából egyáltalán nem válhat el Johoreban. Viszont a férjnek sem bírora, sem ügyvédre, sem válási okra nincs szüksége. Az egész procedura abból áll, hogy négyszer egymásután ki mondja a „Talak” szót, amely bizony magyarul nem fordítható másként, mint hogy „Hordd el magad!” Kizárólag a férj belátásán mulik, hogy gazdaságilag megkönnyít-e valamivel volt felesége visszatérését a létért való küzdelembe.

Bármily egyszerű is azonban a válási eljárás, igen kevés johorei lakos szánja el magát a négyszeri „Talak”-ra. Az átlag-maláj számára a feleség gazdaságilag is rendkívül fontos. Ő tartja rendben kampangját, ő készíti el szegényes étkeit és műveli kertjét. Különben is minden mohamedánnak több felesége is lehet, a legtöbb maláj számára azonban gazdaságilag lehetetlen, hogy akárcsak két-főnyi háremet is tartson.

Nem így Johore szultánja, II. Ibrahim, aki néhány hónappal ezelőtt „talakolt” és most új házasságot akar kötni. Bonoyultta teszi a helyzetet, hogy II. Ibrahim, ellentétben a legtöbb keleti fejedlemmel, nem bennszülött előkelőségek családjából házassodik, hanem az angol nő a

gyengéje. Az első angol feleségéhez 1930-ban jutott a johorei szultán, minekutánna az asszonyt elválasztotta első férjétől, egy skót orvostól. A leendő szultána neve Cecilia Hill, huszonnégy esztendő, nemrégén még londoni kabarészinpadokon szerepelt, de most már hosszabb idő óta Johoreban lakik édesanyjával.

A londoni gyarmatügyi hivatalban ez a dinasztikus ügy vegyes érzelmeket keltet. Már a szultánnak a skót orvos feleségével kötött házasságát sem látták szívesen s még kevésbé szívesen hallották a négyszeres Talak-ot, annál is inkább, mert a házasság angol anyakönyvi hivatalban kötve lett. Más részt azonban Johore az ugynevezett független

maláj államokhoz tartozik és ami még fontosabb, az, hogy a johorei szultán kifejezetten angolbarát és magán egyonából több mint félmillió fonttal járul hozzá a singaporei nagy flottatámpont építéséhez.

Végül pedig II. Ibrahim első házasságában, melyet bennszülött hercegnővel kötött, eleget tett legfőbb kötelességének, fajtiszta bennszülött trónörökösöt adott országának és a világbirodalomnak. Vegyes származású trónörököst az angol kormány sohasem ismer el és ha ilyennek hiányában egy keleti uralkodó idegenfajú nővel köt házasságot, ez maldnem mindig trónjának elvesztését jelenti. Ilyenkor Anglia az, aki négyszeres talakot kiált.

Véres uccai rablótámadás Kiskunfélegyházán

(Kiskunfélegyháza) Véres utcai támadás történt pünkösdvasárnap Kiskunfélegyházán. Jusztin Lajos nyugalmazott városi tűzoltó-örrmestert az esti órákban, amikor hazafelé tartott, az utcán megszólította egy nő. Jusztin Lajos szó nélkül továbbment. Néhány sarokkal odébb, a Kazinczy utcában a nő most már két férfi társaságában ugrott elébe, rátámadtak, agyba-

főbe verték és az eszméletlenül elterülő férfitől elrabolták aranyóráját és hatvan pengőt tartalmazó pénztárcáját.

Mikor Jusztin Lajos magához tért, a támadók már elmenekültek.

Vértől borítva, sebesülten ment a rendőrségre és följelentést tett támadói ellen. — Azonnal megindult a nyomozás, amely hétfő reggelre eredményre vezetett. Elfogták a

támadó nőt, Rafael Rózát és az egyik támadót, Jakab Jánost. Mindketten azonnal bevallották a merénylőket és hétfőn délután be is szállították őket a bajai ügyészség fogházába. A harmadik merénylő, Jakab István megszökött a tanyák között bujkál. Kézre kerítésére a rendőrség és a csendőrség hajtóvadászati indított.

A restauráció nyolcadik évfordulója

**Öfelsége lelkes beszéde az országőrökhöz. --
Az oradeai fényes ünnepségek**

București, június 8. Ország-szerte fényes ünnepségek között ülték meg a restauráció nyolcadik évfordulóját. Öfelsége egyenes kívánságára e napot az országőr-szervezetek és a sportegyesületek tevékenységének bemutatására szentelték.

A bucurești ünnepségeket végignézte Valle olasz légügyi államtitkár és Milevici jugoszláv közoktatásiügyi miniszter.

Reggel 9 órakor érkezett Öfelsége Mihály nagyvajda társaságában az ünnepség színhelyére. Rövid istentiszteletet tartottak, majd az országőrök a királyhimnusz énekelték el és felhúzták az országőr-zászlót. Ezután Öfelsége, a „nagy országőr” intézett beszédet az ifjúsághoz:

— Országőrök, országőrleányok! — mondotta Öfelsége. — A mai ünnep különösen kedves előttem, mert ma az országőr-szervezet fennállásának ötödik évfordulóját ünnepeljük és most már megkerülés nélkül kimondhatjuk, a győzelem útja nyitva áll előttünk. Azok is, akik annakidején kétkedéssel fogadták vállalkozásunkat, be kell hogy lássák, hogy a kezdet nehézségein túljutottunk és jövőnk biztató. A fiatalság szebbé és jobbá akarja tenni a holnapot, ezt akarom én is és ezért fordulok oly nagy szeretettel felétek. Munka és hit — ez a ti jelszavatok. Az egyén munkája a köz érdekét, az ország javát szolgálja. Az individualista munkateljesítmény csak úgy értékes, ha a közösség nagy munkájába beilleszkedik. Az új rend, amit az új alkotmány jelent új szabadságot adott az országnak: a fegyelmezett szabadságot és a munka elsőbbségét. A munka mindenekfelett! Köszönöm az országőrök hozzám intézett szavait, de én nem szavakat, hanem tetteket várok. Azt óhajtom, hogy jelszavokat munka és hit az országért és a királyért érezze át az egész ország. Eljen Románia! Egészség!

Teodor Sidorovici az országőr-szervezet parancsnoka felolvasta a szervezet jubileumi napiparancsát, amely köszönetet mond elsősorban Öfelségének, másodsorban a hatóságoknak és szülőknek, akik ártették az országőr-szervezet fontosságát és támogatták az elkitűzéseiben.

Ezután az országőr-szervezet tagjai sportmutatványokat mutattak be, majd az országőrök és az összes sportszervezetek kiküldöttei Teofil Sidorovici vezetésével elvonultak Öfelsége előtt.

Szerdán nyílt meg Bucureștibben az országőrök kiállítása is.

Oradea, június 8. Oradean különösen fényes külsőségek között ünnepelték június 8-át. Az ünnepségek sorozata reggel a Mihály nagyvajda sportpályán kezdődtek, ahol Nicolae orthodox román püspök misét celebrált a szabadban. Mise után az országőr-szervezet szokásainak megfelelően felhúzták az országőr-zászlót.

Neş Teodor országőr-parancsnok beszéde után Nicolae püspök nagyhatású lelkes beszédében méltatta a nap jelentőségét és éltette a királyt.

Ezután az országőrök különböző mutatványokat mutattak be.

A déli órákban az országőrök és az összes oradeai iskolák növendékei felvonultak az Egyesülési Tere Dragomirescu Hariton tábornok, Florescu ezredes prefektus, Constantinescu polgármester, valamint a hatósági vezetők előtt. Feszült izgalom és várakozás előzte meg a Vadul lui Carol II. községből indult staféták megérkezését.

A staféták buzaköteget hoztak arról a szántóföldről, ahol Öfelsége nyolc év előtt repülőgéppel leszállt.

A stafétában indultak: a csendőrskola, a csendőrezred, a 85-ös és 86-os gyalogezred, a 33-as és 34-es tüzérezred és az „Esta-Sun” atlétaegyesület futói.

A staféta-versenyt és a restaurációs kupát a csendőrskola futói nyerték, a második lett az Esta-Sun,

akik lelkes éljenzés közben adták át a buzaköteget Florescu ezredes-prefektusnak, aki viszont átadta Dragomirescu Hariton tábornoknak.

Délután a Mihály-pályán nagyszámu közönség előtt — sport- és atlétamutatványokat mutattak be az oradeai sportolók. Felvonultak az összes sportegyesületek zászlók alatt, sport-dresszekben. Dr. German Victor üdvözlésére Florescu ezredes-prefektus válaszolt. Az országőrök tábornokozás, táborozás, énekeket, s. b. mutattak be.

Este az ifjú országőrök fáklyás-zenes felvonulást rendeztek a kivilágított városban keresztül.

Angol hajókat bombáztak a spanyol felkelők

Megtorlásra készül a londoni kormány

Valencia, június 8. Hétfőn, amikor Alicante várost bombázták a felkelők repülőgépei, bombák érték a Winnifred angol hajót is. A személyzet öt tagja életét vesztette, többen súlyosan megsebesültek. — A keddi bombázásban a Thorpehaven és az English Tanket angol gőzhajókat érte telitalálat. Mindkét hajón tűz támadt. Bomba érte kedden a Thurston angol kereskedelmi hajót is. Fedélzetén senki sem sebesült meg, de a hajó léket kapott.

Alicante hétői bombázásában 27 ember halt meg és 70 sebesült meg súlyosan, a keddi bombázásban 32 ember halt meg s százan sebesültek meg súlyosan. A felkelők repülői bombákat vetettek Val Deuxo községre. Öt ember meghalt, kettő megsebesült. A repülőket azután bombázták Alcubia Devei községet is. Itt még nem tudják, hány áldozata volt a bombázásnak. Segorbe községben a legutóbbi légi bombázás következtében rombadőlt házak törmelékei alatt folyton újabb holttesteket találnak. — Kedden négy asszony és három férfi holttestét szabadították ki a romok közül.

Anglia elégtelt követel

London, június 8. Az angol kormány utasította barcelonai követét, hogy küldjön részle-

tes jelentést az angol hajók bombázásáról. Az angol kormány nemcsak az okozott károk megtérítését követeli a Franco-kormánytól, hanem a megölt angol matrózok hátramaradottjainak eltartását is. A kormány — hír szerint — már utasította burgosi diplomáciai megbízottját: közölje a spanyol nemzeti kormánnyal, hogy Anglia komolyan foglalkozik a megtorlás tervével. A megtorlás abban állana, hogy

minden egyes elsüllyesztett angol hajó után az angol hadiflotta lefoglalja egy ugyanolyan vagy hasonló nagyságú felkelő gőzöst.

A nemzeti rádióban felhivatalos közleményt olvastak fel, amely közli, hogy

a spanyol nemzetiek bombázni fognak minden francia hajót, amely fegyverszállító hajókat kísér a köztársasági kikötőbe.

Rablás a nyílt uccán

Budapest, jun. 8. Rákospalotán a Beniczky-ucca 5. sz. ház előtt öt-hat munkáskülsejű fiatalember kártyázott. A kártyázókhoz csatlakozott Rafael Ferenc lókereskedő is. Pár perc alatt 9 pengőt vesztett a játékon, aztán megejtette a játékot és felállt. A játéknak nagy nézőközönsége volt. Az egyik néző Schustek Sándor napszámos látta, hogy a lókereskedő erszényében sok pénz van. Utánament és egy néptelen uccán elébe ugrott, két fogott rá és a pénzzel telt tárcát elrabolta a kereskedőtől. Rafael feljelentést

tett a rendőrségen és elmonlotta, hogy pénztárcájában 140 pengő volt. A rabló napszámos kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Tisztviselők, munkások és minden alkalmazott után az új törvény rendelkezései szerint levonandó személyzeti adók befizetésére készült és a Pénzügyigazgatóság által jóváhagyott új

Stat-könyvek és lapok kaphatók a Pásztor Ede cégnél
Oradea, Piața Mihai Viteazul 4
Telefon automata 280
Ara 40 és 70 lei